

hensigtsmæssigt, at det stod i Loven, at Embedsmænd behøve Regjeringens Samtykke til at modtage Valget. Men jeg har gjort endnu en lille Tilføining; jeg har nemlig sagt, at alle edfæstede Embeds- eller Bestillingsmænd burde have dette Samtykke. Jeg sigter her til Mange, som ikke kunne regnes til Embedsstanden, men som virkelig ere Bestillingsmænd eller Statsstjenere; jeg vil kun nævne, at enhver Soldat, enhver Matros, enhver Underofficer kan, naar der ikke er sat nogen Grændse derfor, blive valgt til Rigsdagsmand, og der kunde blive valgt Mange i lignende Stillinger, som jeg ikke behøver at nævne, men som maaskee Rigsdagen selv ikke vilde være fornøiet med. Derfor troer jeg, det vilde være det Rigtigste, at der blev givet en almindelig Bestemmelse om, at alle edfæstede Embeds- eller Bestillingsmænd behøve Regjeringens Samtykke, for at modtage Valg til Rigsdagen.

Ordføreren: Ja, den ærede Rigsdagsmand kan vel neppe, efter hvad der nu er sagt, vente, at Udvalgets Fleertal kunde gaae ind paa dette Forslag, og han kan vel heller ikke ret godt vente, at Thinget vil gaae ind derpaa, men det er dog maaskee min Pligt at gjøre opmærksom paa, hvilke Betsynderligheder det indeholder. Den ærede Embedsmænd — om Forladelse, jeg meente den ærede Rigsdagsmand, han tager mig det vel ikke ilde op, at jeg kalder ham Embedsmænd, thi han har selv sagt, at han var det, — den ærede Rigsdagsmand gjør Forskjel paa edfæstede Embedsmænd eller Bestillingsmænd og ikke edfæstede; men den Forskjel troer jeg dog ikke med Rette kan gøres. Den, der staar i Statens Tjeneste paa fast Løn, maa dog, selv om man skulde have forsonet at lade ham aflægge Ed, ansee det for fornødent, at han aflægger den, ligesuldt være under Lovens Forpligtelse i saa Henseende. Dersom man saaledes forudsætter, at der under et Ministerium var f. Ex. en Fyrbøder, der kunde være en saa udmærket Mand, at han kunde blive Rigsdagsmand, men hvem

man ikke havde troet, at det behøvedes at af-
fordre Ed for, at han skulde udføre sin Ojer-
ning tilgavns, saa skulde han, efter den
ærede Rigsdagsmands Mening, have Lov til
at blive Rigsdagsmand uden at faae Regje-
ringens Samtykke, og derimod skulde hans Chef,
som upaatvivlelig maatte være en edfæstet Em-
bedsmænd, være under den haarde Betingelse
ikke at maatte optræde selvstændigt, men at
skulle have Tilladelse dertil. Det mindst Hel-
dige ved dette Udtryk „edfæstet“ er dog,
dersom man derved skulde tænke sig, at der med
Hensyn til en Embedsmænd, som kom ind i Rigs-
dagen, og optraadte paa en Maade, som Re-
gjeringen ikke anseer for den rette, kunde være
Tvivl om, hvorvidt han fuldbyrde sin Ed paa
rette Maade. Derom kan ikke være Tvivl; naar han
optræder som samvittighedsfuld Rigsdagsmand,
bryder han ikke derved sin Ed. Et andet
Spørgsmaal er det, om han er stiftet til at
være i Regjeringens Tjeneste, men derved kom-
mer ikke i Betragtning, om han er edfæstet
eller ikke. Jeg troer, at den ærede Rigsdags-
mand vilde gjøre os en Tjeneste ved ikke at
lade os komme til at stemme over dette Un-
dringsforslag, men tage det tilbage. Jeg seer
bestandigt hen paa, at det ikke her gjælder om
at begrænse Embedsstandens Rettigheder;
naar en Embedsmænd er valgt til Rigsdags-
mand, maa han have den Frihed, som hans
egen Samvittighed og Erkjendelse af hvad der
er hans Pligt tilstiger ham. Naar den ærede
Rigsdagsmand meente, at i de Stater, hvor
de constitutionelle Grundsatninger især ere rods-
fæstede, valgte man ikke Embedsmænd til Rigs-
dagsmand, saa er det en saa stor Feiltagelse,
at netop i den Stat, som man i Almindelig-
hed her nævner som den, hvor de constitutio-
nelle Principer ere meest rodsfæstede, nemlig
England, maae de høieste Statsembedsmænd
være Parlamentsmedlemmer; det er en nød-
vendig Betingelse, ja, de blive i Almindelighed
ikke engang ansatte i de høiere Statsembeder,
uden at de ere i denne Stillning.